

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK – 2. stupeň ZŠ**

CHRAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení

Ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace		9	8 + 1	7 + 1	6 + 1	5+2	4	4	3+1	4+1
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

V předmětu Český jazyk je realizován obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Vzdělávací oblast zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Dovednosti získané v oboru Český jazyk jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou zásadní i pro úspěšné osvojování poznatků ve všech dalších oblastech vzdělávání. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli ve společnosti a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Obsah předmětu má komplexní charakter a pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Jednotlivé složky se vzájemně prolínají.

Komunikační a slohová výchova učí žáka vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, ústně se vyjadřovat, rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, učí žáka analyzovat text a kriticky posoudit jeho obsah. Učí žáka vytvářet rozmanité stylistické žánry, posuzovat použité jazykové prostředky textové výstavby a rozumět kompozici textu.

Jazyková výchova předává žákovi vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Vede žáka k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování v ústní i písemné formě. Prohlubuje obecné

intelektové dovednosti, učí porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se od počátku vzdělávání stane nástrojem získávání většiny informací, předmětem veškerého poznávání a celoživotního vzdělávání.

V literární výchově žák poznává prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názor na literární dílo. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Získá čtenářské návyky, schopnosti interpretovat literární texty a tvořit vlastní literární produkci. Dochází k poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jeho postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jeho duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka

KOMPETENCE K UČENÍ

UČITELÉ

- učí žáky vyhledávat a třídit informace, využívat je v praktickém životě
- vedou žáky ke stálému zdokonalování čtení; stanoví dílčí vzdělávací cíle v pravopisu (lexikálním i morfologickém)
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci (uplatňují různé způsoby, postupy)
- porovnávají a kriticky posuzují získané výsledky; umožňují pocít úspěchu

ŽÁCI

- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu; získané poznatky třídí a vyvozují závěry
- operují s obecně užívanými znaky a symboly
- poznatky uvádí do souvislostí
- využívají vhodné metody efektivního učení; vyhledávají a třídí informace a propojují do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- orientují se v textových zdrojích, využívají je ve svém vzdělávání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

UČITELÉ

- zařazují metody, které směřují k řešení problémů; kladou otevřené otázky
- přistupují ke studijním materiálům a dalším informačním zdrojům
- vedou žáky k plánování postupů; zadávají problémové úlohy

ŽÁCI

- vyhledávají informace pro řešení problému a samostatně se snaží problémy řešit
- kriticky myslí a svá rozhodnutí obhajují
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- uvážlivě rozhodují; vzájemně si radí a pomáhají
- aktivně se podílejí na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

UČITELÉ

- vedou žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- vytvářejí příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- umožňují sdělení žákových názorů a pocitů; vedou žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- při společné práci komunikují způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle
- vedou žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytvářejí situace vhodné pro vzájemnou komunikaci
- umožňují sdělení názorů a pocitů

ŽÁCI

- účinně se zapojují do diskuse a dokáží obhájit svůj názor vhodnými argumenty
- formulují a vyjadřují své pocity a názory
- využívají informačních a komunikačních prostředků
- rozumí vybraným textům a záznamům (fonetické, grafické)
- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- užívají mluveného slova a vybrané slovní zásoby
- využívají osvojených gramatických pravidel v komunikaci

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

UČITELÉ

- umožňují žákům prožít pocit úspěchu i prezentování výsledků jejich práce
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- umožňují diferencovaný výkon podle individuálních schopností žáků; dodávají žákům sebedůvěru
- zadávají úkoly, při kterých žáci spolupracují; vedou žáky k práci s chybou (nalezení správného řešení)
- vedou žáky ke kritice i sebekritice; vymezují kritéria pro hodnocení
- organizují práci ve skupinách

ŽÁCI

- spolupracují ve skupině; přijímají roli v rámci skupinové práce; podílí se na tvorbě vhodné atmosféry ve skupině
- zapojují se do debaty; respektují pravidla dialogu
- hodnotí vlastní práci a práci ostatních
- dodržují zásady slušného chování; ocení nápady a názory ostatních, respektuje je a bere si z nich ponaučení
- v jednoduchých situacích se snaží vyžádat nebo poskytnout radu, pomoc

KOMPETENCE OBČANSKÉ

UČITELÉ

- vedou žáky k respektování ostatních, k dodržování určených pravidel
- vedou žáky k tomu, aby vhodně uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- zadávají úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vedou žáky k pozitivnímu vztahu k tradici, vlasti a kulturnímu dědictví
- zadávají skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- využívá literatury k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí

ŽÁCI

- snaží se respektovat názory ostatních, chovají se zodpovědně
- osvojují si společenské normy chování, odsuzují negativní vlivy společnosti
- jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chrání kulturní dědictví své země, vytváří si pozitivní vztah ke kultuře

KOMPETENCE PRACOVNÍ

UČITELÉ

- vedou žáky k organizování a plánování učení
- vedou žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- vedou žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vedou žáky k využívání znalostí v běžné praxi; požadují dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vedou žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností v profesní orientaci

ŽÁCI

- plní své povinnosti, dodržují daná pravidla; dokáží své vědomosti a dovednosti uplatnit v praxi
- přistupují kriticky k výsledkům, které dosáhli, učí se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- žáci dodržují hygienu práce, dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou a využívají svých znalostí v běžné praxi

6. ročník - dotace: 4, povinný

DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁKA

- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- rozpozná odvozená slova a umí vytvořit slova příbuzná
- pozná slova spisovná, nespisovná, neutrální
- určuje stavbu slova; porovnává významy slov
- používá správně v písemném projevu pravidla spojená s tvořením slov
- pozná jednotlivé slovní druhy
- používá duálové tvary podstatných jmen a číslovek
- třídí přídavná jména, zájmena, číslovky
- rozliší druhy přídavných jmen a skloňuje je
- u sloves určuje kategorie osoba, číslo, způsob, čas
- aplikuje základní pravopisná pravidla
- rozpoznává základní a rozvíjející větné členy
- objasní a vysvětlí větnou stavbu
- znázorní stavbu věty jednoduché
- určuje typy podmětů a přísudků
- aplikuje jednoduchá pravidla interpunkce
- vyjádří ústně či písemně své zážitky
- čte s porozuměním
- formuluje hlavní myšlenky textu
- seznamuje se s výstavbou souvislého textu a způsoby jeho členění
- obohacuje si slovní zásobu a používá jazykové prostředky pro danou komunikační situaci
- odliší podstatné a okrajové informace
- uvědomuje si posloupnost děje
- dokáže souvisle vyjádřit své názory, myšlenky, pocity
- charakterizuje základní literární druhy
- při rozboru liter. díla využívá zákl. literárních pojmů
- výrazně čte; dokáže reprodukovat přečtený text; reprodukuje text na základě vlastní četby
- formuluje vlastní názory na umělecké dílo

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jazyková výchova - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) - skupiny jazyků (slovanské – především slovenština a jiné, jazyky menšinové) - rozvrstvení národního jazyka - jazyk a komunikace - význam slov (slova jednoznačná a mnohoznačná) - způsoby tvoření slov (odvozování, slova příbuzná) - pravopis související s tvořením slov - rozbor stavby slova - slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména- druhy, zájmena- druhy, číslovky- druhy, slovesa) - mluvnické významy (mluvnické kategorie jmen a sloves) - tvary slov; pravopis související s tvaroslovím - koncovky podstatných a přídavných jmen - shoda přísudku s podměttem - skloňování zájmena „já“ - psaní číslovek základních a řadových - stavba větná; základní větné členy - rozvíjející větné členy (Pt, PU, Pk) - věta jednoduchá, souvětí; tvoření vět - vyjmenovaná slova 	<p>OSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - <i>dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</i> - <i>mluvní cvičení, poznávání lidí</i> - <i>způsoby pěstování mezilidských vztahů; formy dopisy</i> - <i>odborné texty z různých předmětů</i> <p>ČJ - využití literárních textů (řecké a římské báje a pověsti) Dě – starověké Řecko a Řím</p> <p>EV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního Prostředí - <i>příroda a já (dobrodružství žáků)</i> - <i>lidová slovesnost</i> <p>VMEGS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>cestování</i> - <i>život dětí v jiných zemích</i>

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	6.

--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none"> - vypravování ústní i písemné (podle obrázků, četby, poslechu, hry, filmu, vlastních zážitků) - osnova (heslovitá, větná) - odstavce - výstižná dějová slovesa - jazykové prostředky vypravování (dějová slovesa, přímá řeč, krátké věty, přirovnání, přísloví) - popis předmětu, děje, pracovního postupu - dopis, výpisky, výtah, oznámení, zpráva ▪ Literární výchova <ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace - mýty, báje, pohádky, pověsti, balady - próza - drama - žánry lyrické, epické, dramatické 	<p>MV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - vnímání autora mediálních sdělení <p><i>- filmové zpracování literárních děl</i></p> <p><i>- zpravodajství</i></p> <p>MkV</p> <p><i>- charakteristika člověka</i></p> <p><i>HV - lidová slovesnost, hudební pojmy a nástroje</i></p> <p><i>D - křesťanství, Židé starověké Řecko a Řím</i></p> <p><i>VV - řecké a římské umění</i></p> <p><i>ČJ – pohádka, její znaky</i></p> <p>PŘESAHY:</p> <p>D (6. ročník): starověk</p>

7. ročník - dotace: 4, povinný

DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁKA

- odliší spisovný a nespisovný jazykový projev, používá samostatně slovníky pro určení významu slova
- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- zdůvodní a aplikuje pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické
- rozlišuje slovní druhy
- prohlubuje své znalosti v pravopisu jmen vlastních a názvů zeměpisných
- ve stylist. cvičeních využívá jmenných tvarů přídavných jmen, stupňování
- rozlišuje druhy zájmen a číslovek, využívá jejich tvarů při tvorbě vět
- prohlubuje své znalosti o znalosti sloves
- rozlišuje větu jednočlennou a dvočlennou; seznamuje se s typy jednočlenných vět; orientuje se ve stavbě věty jednoduché
- znalostí větných členů využívá ve stavbě věty
- rozliší větu hlavní a vedlejší
- vytváří jednoduchá souvětí
- zdokonaluje se ve výstavbě souvislého textu
- dbá na výběr vhodných slov při popisu; odliší podstatné a okrajové informace
- uvědomuje si posloupnost děje
- vyjadřuje se jednoznačně, srozumitelně
- formuluje hlavní myšlenky textu
- seznamuje se s výstavbou souvislého textu a způsoby jeho členění
- obohacuje si slovní zásobu
- používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci
- porozumí přiměřenému sdělení, zapamatuje si jeho smysl formuluje vlastní názory na umělecké dílo
- seznamuje se se základními básnickými jazykovými prostředky, vyhledává je v textu
- reprodukuje přečtený text; vyhledává podstatné situace v ději
- seznamuje se s hlavními představiteli české a světové literatury
- snaží se o kultivovaný mluvený projev
- hodnotí přečtené dílo, charakterizuje hlavního hrdiny

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	7.

<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jazyková výchova <ul style="list-style-type: none"> - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) - slovesa-rod činný a trpný, vid, třídy - neohebné slovní druhy - věta jednočlenná a dvojčlenná - základní a rozvíjející se větné členy - druhy vedlejších vět - psaní velkých písmen - procvičování pravopisu i-y - tvoření slov - způsoby obohacování slovní zásoby - odvozování - skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné, jazyky menšinové) - rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) ▪ Literární výchova <ul style="list-style-type: none"> - rozdíly v literárních žánrech (lidová píseň, pohádka lidová a umělá, báje a mýty a pověsti, dobrodružná literatura) - próza x poezie x drama - báseň lyrická, srovnání s baladou - referáty z domácí četby - ústní reprodukce textu - recitace - dramatizace textu; dramatizace ukázek 	<p>OSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - <i>dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</i> - <i>mluvní cvičení, poznávání lidí</i> - <i>způsoby pěstování mezilidských vztahů; formy dopisy</i> - <i>odborné texty z různých předmětů ČJ - využití literárních textů</i> <p>MV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení - stavba mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - tvorba mediálního sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - <i>filmové zpracování literárních děl</i> - <i>zpravodajství</i> - <i>(VV, HV - románské, gotické umění - stavitelství, sochařství, malířství, hudba)</i> - <i>Dě - Velká Morava, český stát - Přemyslovci, Lucemburkové</i> <p>MkV</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>charakteristika člověka</i>
--	--	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<p style="text-align: center;">- Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypravování - popis uměleckého díla - líčení - popis pracovního postupu - charakteristika - životopis - výpisky, výtah - žádost - pozvánka 	<p>PŘESAHY:</p> <p>D (6. ročník): starověk historické souvislosti</p> <p>VV - komiks a anekdota</p> <p>Z - oblasti s dialektem HV- muzikál</p>

8. ročník - dotace: 3+1, povinný

DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁKA

- osvojuje si pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické
- orientuje se ve stavbě věty jednoduché
- užívá větné členy ve větách
- nahrazuje základní větné členy různými slovními druhy
- seznamuje se s jednotlivými vedlejšími větami a postupně je zařazuje do souvětí
- určuje druhy vět vedlejších, osvojuje si pravidla interpunkce v souvětí
- osvojuje si pravopis všech typů vlastních jmen i několikaslovných vlastních jmen a názvů
- aplikuje pravopisná pravidla
- rozšiřuje si slovní zásobu
- samostatně pracuje se slovníky
- nahrazuje cizí slova v textu českými výrazy
- utvrzuje získané vědomosti souhrnným opakováním a procvičováním
- rozvíjí schopnost využití vhodných jazykových prostředků (výběr slov, přirovnání)
- odliší podstatné znaky od méně důležitých
- rozvíjí kultivovaný písemný i mluvený projev
- využívá poznatků z vlastní četby
- obohacuje svůj projev o základní umělecké prostředky
- seznamuje se s odborným textem, s jeho stavbou
- vyhledává hlavní myšlenky textu
- formuluje přesně a výstižně své myšlenky
- vyhledává básnické jazykové prostředky
- formuluje vlastní názor na umělecké dílo.zamýšlí se nad obsahem úryvků
- hledá poučení v textu; interpretuje a hodnotí přečtený text
- přiřazuje ukázky k žánru
- vnímá prvky dramatu
- diskutuje na téma mezilidské vztahy, peníze
- opakuje literární pojmy – báseň, sloka, verš, rým, rytmus
- formuluje hlavní myšlenky textu; charakterizuje hlavního hrdinu rozvíjí čtenářské schopnosti
- posuzuje výběr jazykových prostředků

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov; rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jazyková výchova - čeština jako jeden ze slovanských jazyků - slova přejatá a jejich výslovnost - opakování slovní druhy - mluvnické kategorie-skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - významové poměry (věty hlavní, věty vedlejší, několikanásobné větné členy) - oslovení - vsuvka - samostatný větný člen - samostatné citoslovce - přístavek - přívlastek volný a těsný - procvičování pravopisu i-y - psaní čárek ve větě jednoduché - psaní čárek v souvětí - opakování psaní velkých písmen 	<p>OSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <i>(řeč těla, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, cvičení pozorování)</i> <i>Forma: slohová cvičení (pozorování a popis).</i> <p>MkV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <i>(udržování tolerantních vztahů bez ohledu na náboženskou příslušnost)</i> <p>MV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení - interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - <i>knihy, noviny</i> - <i>reklama, plakát</i>

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - uceleně reprodukuje přečtený text jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Literární výchova - setkání se starší literaturou - od romantismu k moderní literatuře - humor v literatuře, chvála jazyka - sci-fi - typy balad - drama, filmová adaptace literárních děl 	<p>OSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - ukázky z české literatury - na základě výběru textu - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního názoru Forma: Připravený a nepřipravený rozhovor, diskuse, řešení komunikační situace, obhajoba vlastního názoru. VV, HV, D – umělecké směry 19. – 20. století OV – humanismus ČJ (sloh) – životopis D – národní obrození, 2. polovina 19. století <p>VGMEŠ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět - život Evropanů v jednotlivých etapách vývoje literatury, styl jejich života a jeho odraz v literatuře <p>PŘESAHY: D(7. ročník):středověk-kultura</p>

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Komunikační a slohová výchova - charakteristika literární postavy - subjektivně zabarvený popis - výklad - výpisky, výtah - úvaha 	<p><u>MV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení - interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení <p><i>- zpravodajství, média v každodenním životě</i></p> <p><u>OSV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p><i>(mluvní cvičení, sebepoznání a sebepojetí)</i></p> <p><u>VDO:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská odpovědnost, angažovanost každého žáka <i>(řečnictví)</i> <p><u>EV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> životní prostředí

9. ročník - dotace: 4+1, povinný

DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁKA

- rozpozná odvozená slova a umí vytvořit slova příbuzná
- pozná slova spisovná, nespisovná, neutrální
- určuje stavbu slova
- vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými rozbory
- používá správně v písemném projevu pravidla a spojená s tvořením slov
- osvojuje si pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické
- orientuje se ve stavbě věty jednoduché
- užívá větné členy ve větách
- seznamuje se s jednotlivými vedlejšími větami a postupně je zařazuje do souvětí; určuje druhy vět vedlejších
- osvojuje si pravidla interpunkce v souvětí
- osvojuje si pravopis všech typů vlastních jmen i několikaslovných vlastních jmen a názvů
- aplikuje pravopisná pravidla
- rozšiřuje si slovní zásobu
- samostatně pracuje se slovníky; nahrazuje cizí slova v textu českými výrazy
- utvrzuje získané vědomosti souhrnným opakováním a procvičováním
- vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, zvládá výstavbu souvislého textu a způsoby jeho členění
- oživuje vypravování výstižnými slovesy a jinými jazykovými prostředky (jednočlenné věty, přímá řeč)
- logicky uvažuje nad zadanými tématy
- formuluje vlastní názory na aktuální problémy (profesionální orientace, mezilidské vztahy, ekologie...)
- zdokonaluje svůj ústní i písemný projev
- reprodukuje přečtený text; vyjadřuje hlavní myšlenky textu
- snaží se zvládnout sestavit svůj vlastní životopis
- na základě četby rozvíjí emocionální a estetické vnímání
- zážitky z četby sděluje ostatním
- má přehled o významných českých spisovatelích
- sleduje souvislou linii příběhu, prostředí i dobu, do které bylo dílo zasazeno
- charakterizuje literární postavu
- hledá smysl a podstatu díla

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití češtinu a zdůvodní jejich užití - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jazyková výchova - jazyky evropské, jazyky slovanské - hláskosloví - zvuková stránka věty - psaní a výslovnost slov přejatých - stavba slova a tvoření slov - odborné názvy - obohacování slovní zásoby v češtině - slovní druhy - skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - slovesa a jejich tvary, přechodníky - neohebné slovní druhy - psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech - významové poměry mezi VH - významové poměry mezi několikanásobnými větnými členy - významové poměry mezi souřadně spojenými VV - psaní čárek ve větě jednoduché a v souvětí - oslovení - vsuvka - samostatný větný člen - přístavek - přívlastek volný a těsný 	<p>OSV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - <i>mluvní cvičení</i> <p>MV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení - <i>zpravodajství a zprávy</i> - <i>komiksy</i> - <i>tvorba školního časopisu, rozhlasové vysílání ve škole</i> <p>MkV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ - <i>(rasová nesnášenlivost)</i> <p>ČJ – literární texty</p>

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PŘESAHY
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Komunikační a slohová výchova - vypravování v umělecké oblasti - životopis, strukturovaný životopis - tiskopisy - výklad - úvaha - publicistické útvary a zpravodajské útvary - diskuse - výtah, výpisky - proslov - referát 	<p><u>MV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení - interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení (<i>diskuze, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my</i>) <p><u>OSV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - cizí jazyky - na základě výběru textu - řeč těla, empatické a aktivní naslouchání, dovednost pro sdělování verbální i neverbální; vstup do tématu při diskusi, rétorika, dialog, komunikace v různých situacích... <p><u>EV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k životnímu prostředí - reportáže

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	9.

<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<p style="text-align: center;">▪ Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - literatura o 1. sv. válce - člověk v meziválečném světě - vzpomínka na 2. sv. válku - kolik tváří okupace - poválečná próza, poezie a drama - zpívající básníci - pohled za hranice - světoví autoři - námět a téma díla - literární hrdina, kompozice literárního příběhu - jazyk literárního díla, obrazná pojmenování - zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný rým 	<p><u>VDO:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - úřední styk občana s úřady - demokratické zásady v dílech spisovatelů <p><u>VGMEŠ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět - reportáž z cestování - naše vlast a Evropa v literatuře 20.stol., v období svět. válek a po nich <p><u>MV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení - interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality - stavba mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení <p><u>OSV:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - ukázky z české literatury - na základě výběru textu <p><i>VV, HV – umění 20. století</i> <i>OV – problémy lidské nesnášenlivosti</i> <i>D – dějiny 20. století</i></p>
--	---	---